

Nota beantwoording inspraakreactie LTO Noord op Regionale kadernota huisvesting arbeidsmigranten Noordkop

1. **Inspraakreactie: karakter kadernota**

LTO Noord is voorstander van uniformering van (ruimtelijk) beleid binnen de regio om daarmee een gelijk 'speelveld' te creëren voor de agribusiness. De kadernota zou dus niet de contouren moeten schetsen van het beleid, maar als uitgangspunt moeten dienen voor het gemeentelijke beleid.

Antwoord

Ook de gemeenten zijn evenals LTO Noord voorstander van zoveel mogelijk uniformering van (ruimtelijk) beleid in de regio. De kadernota is echter een indicatief en richtinggevend document. Gemeenten hebben de vrijheid om bij het vertalen van de kadernota in concreet beleid eigen keuzes te maken. Voor een deel heeft dit te maken met het feit dat de aard en omvang van de deelnemende gemeenten nogal verschilt. Zo zijn de gemeenten Den Helder en Heerhugowaard voornamelijk stedelijke gebieden, terwijl de gemeenten Hollands Kroon en Schagen een sterk plattelandskarakter hebben. Ook bestaan er tussen Den Helder en Heerhugowaard enerzijds en Schagen en Hollands Kroon anderzijds weer belangrijke verschillen. Die verschillen kunnen leiden tot het maken van verschillende keuzes wat betreft de vormgeving van het ruimtelijk beleid. Uniformering waar mogelijk is uiteraard gewenst. De kadernota kan worden gezien als een eerste belangrijke stap in die richting. Ten slotte moet nog worden opgemerkt dat het uitgangspunt van het ruimtelijk beleid 'een goede ruimtelijke ordening' moet zijn. Hoewel het begrijpelijk is dat de LTO Noord voorstander is van het creëren van een gelijk speelveld voor de agribusiness, kan een dergelijk belang uit het oogpunt van ruimtelijke ordening niet ten grondslag aan ruimtelijk beleid worden gelegd. Het is immers vaste jurisprudentie dat het reguleren van concurrentieverhoudingen op zich niet ruimtelijk relevant is.

Aanpassen kadernota

De inspraakreactie vormt geen aanleiding tot aanpassing van de kadernota.

2. **Inspraakreactie: uitwisseling van huisvestingsplaatsen**

LTO Noord is er voorstander van dat de kadernota in navolging van de provinciale verordening de uitwisseling van huisvestingsplaatsen tussen agrarische bedrijven mogelijk maakt. In dat kader stelt LTO Noord voor om de tekst van paragraaf 5.2 (onder punt b) aan te passen.

Antwoord

De kadernota biedt daarvoor binnen de provinciale kaders al de ruimte. Wel zijn belangrijk vereisten, dat er een relatie is tussen het huisvesten van arbeidsmigranten en de agrarische bedrijfsvoering en dat het huisvesten van arbeidsmigranten een ondergeschikte nevenactiviteit van de agrarische bedrijfsvoering betreft. Deze vereisten vloeien ook voort uit de provinciale verordening. Concreet betekent dit dat de kadernota de ruimte biedt voor een agrariër om naast het huisvesten van arbeidsmigranten die werkzaamheden voor zijn eigen bedrijf verrichten, ook arbeidsmigranten te huisvesten die bij een collega-agrariër werkzaam zijn. Het is echter aan de deelnemende gemeenten om bij de uitwerking van de kadernota in beleidsregels of regelgeving (bestemmingsplan) te bepalen of van deze ruimte gebruik gemaakt wordt. Met andere woorden, het staat gemeenten bij de uitwerking van de kadernota vrij om te bepalen dat huisvesting uitsluitend mag plaatsvinden ten behoeve van arbeidsmigranten die voor het eigen bedrijf van de huisvestende agrariër werken.

In paragraaf 5.2. onder b van de ontwerp-kadernota is naar aanleiding van de reactie van LTO Noord tijdens de Noordkoptafel van 11 april 2013 al verduidelijkt dat huisvesting primair is bedoeld voor arbeidsmigranten die voor het bedrijf werken van de huisvestende agrariër. Gelet op het woord "primair" is huisvesting van arbeidsmigranten die voor een ander agrarisch bedrijf werkzaam zijn dus ook mogelijk.

Aanpassen kadernota

In de tekst van paragraaf 5.2 onder b zal nog verder verduidelijkt worden dat huisvesting van arbeidsmigranten die voor andere bedrijven werken ook is toegestaan, mits sprake blijft van een ondergeschikte nevenfunctie en de huisvesting primair bedoeld is voor arbeidsmigranten die werkzaam zijn voor het bedrijf van de huisvestende agrariër.

3. **Inspraakreactie: Geen beperkingen qua type gebouwen**

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten op een agrarisch perceel geldt een maximum van 40 personen, terwijl van die 40 personen maximaal 20 in woonunits gehuisvest mogen worden. LTO Noord stelt voor vast te houden aan het maximumaantal van 40 personen, maar daarbij de invulling van die huisvesting aan de agrarische ondernemer over te laten.

Antwoord

Voor het permanent huisvesten van arbeidsmigranten achten de gemeenten woonunits minder geschikt. Bovendien leiden woonunits sneller tot een verrommeling van het landelijk gebied. Om toch tegemoet te komen aan de wens van agrarische ondernemers om arbeidsmigranten in woonunits te mogen huisvesten, is uit het oogpunt van beheersbaarheid gekozen voor het huisvesten van maximaal 20 personen in woonunits per agrarisch bedrijf.

Aanpassen kadernota

De inspraakreactie vormt geen aanleiding tot aanpassing van de regionale kadernota.

4. **Inspraakreactie: Overgangstermijn bestaande met Bouwbesluit strijdige situaties**

In de kadernota staat dat alle huisvestingsopties dienen te voldoen aan het Bouwbesluit. Bestaande situaties voldoen al vaak niet aan het Bouwbesluit. LTO Noordkop verzoekt om bij het implementeren en handhaven van het nieuwe huisvestingsbeleid een overgangstermijn in acht te nemen van 10 jaar. Daarbij stelt LTO Noord een overgangstermijn van 10 jaar voor, waarbij gerefereerd wordt aan tijdens de Noordkoptafel gemaakt afspraken.

Antwoord

Gezien het indicatieve en richtinggevende karakter van de kadernota is het niet wenselijk dat er in de kadernota op de handhaving van het gemeentelijke beleid wordt ingegaan. Het gemeentelijke beleid moet immers eerst nog aan de hand van de kadernota worden vormgegeven, waarbij gemeenten nog veel beleidsvrijheid hebben. In dat kader zal dan ook moeten worden nagedacht over het te hanteren overgangsrecht. Zodra het nieuwe gemeentelijke beleid wordt opgesteld, komt ook het opstellen van handhavingbeleid in beeld.

Overigens moeten huisvestingssituaties los van de kadernota altijd voldoen aan het Bouwbesluit. Het feit dat in de kadernota naar het Bouwbesluit als norm wordt verwezen, maakt dit dus niet anders. Het Bouwbesluit is een regeling van de rijksoverheid die in heel Nederland geldt. Gemeenten zijn niet bevoegd om ten aanzien van de eisen in het Bouwbesluit een overgangsperiode te bepalen.

Bij eventuele handhavingssituaties zal per geval gekeken moeten worden welke mogelijkheden er zijn om situaties tijdelijk te gedogen. Wel geldt daarbij dat de gemeenten een beginselplicht tot handhaving hebben, waarvan alleen wegens concreet zicht op legalisatie of onevenredigheid kan worden afgeweken.

De gemeenten herkennen zich verder niet in de afspraak van een overgangstermijn van 10 jaar die tijdens de Noordkoptafel gemaakt zou zijn. Tijdens de Noordkoptafel is de termijn van 10 jaar genoemd in verband met de tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan. Voor zo'n tijdelijke ontheffing gold op grond van de Wabo een termijn van 5 jaar, maar via het permanent maken van de Crisis- en Herstelwet zal dit worden gewijzigd in 10 jaar¹. Verder is de planperiode die voor bestemmingsplannen gehanteerd wordt, 10 jaar. Zodra bepaald gebruik onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan valt, kan dat gebruik maximaal 10 jaar worden voortgezet. Hierbij moet worden opgemerkt dat het dan alleen gaat om reeds bestaand legaal gebruik. Nogmaals wordt benadrukt dat het op grond van het bestemmingsplan toegestane gebruik en de eisen van het Bouwbesluit in wezen los van elkaar staan. Zo kan het op grond van het bestemmingsplan zijn toegestaan om maximaal 40 arbeidsmigranten in woonunits bij een agrarisch bedrijf te huisvesten, maar wanneer die woonunits niet voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit, dan zal de agrarische ondernemer de met het Bouwbesluit strijdige situatie moeten beëindigen.

Aanpassen kadernota

De inspraakreactie vormt geen aanleiding voor aanpassing van de kadernota.

¹ De wet tot het permanent maken van de Crisis- en herstelwet is weliswaar inmiddels in werking getreden, maar de wijzigingen van de Wabo en het Bor zijn slechts gedeeltelijk in werking getreden. Op dit moment (28 juni 2013) geldt voor een tijdelijke omgevingsvergunning nog steeds een maximale termijn van 5 jaar.

5. Inspraakreactie: Overgangstermijn voor huisvesting in (sta)caravans en recreatiewoningen

De huisvesting in (sta)caravans en recreatiewoningen mag op basis van het nieuwe beleid niet meer plaatsvinden. Omdat veel agrarische ondernemers in deze huisvestingsoptie hebben geïnvesteerd, verzoekt LTO Noord om bij het implementeren van het nieuwe beleid een overgangstermijn in acht te nemen.

Antwoord

Verwezen wordt naar het antwoord onder punt 4 ten aanzien van overgangsperiodes en handhavingskwesaties.

Aanpassen kadernota

Verwezen wordt naar punt 4.

6. Inspraakreactie: Inschrijving in GBA via mobiele teams

Voor inschrijving in de GBA is tijdens de Noordkoptafel de afspraak gemaakt dat 'mobiele teams', via het bezoeken van de agrarische bedrijven, deze inschrijvingen gaan verzorgen. Hiermee is tegemoet gekomen aan de wens van LTO Noord om een oplossing te realiseren voor de tijdrovende administratieve handelingen voor agrarische ondernemers met betrekking tot het in- en uitschrijven in de GBA. LTO Noord verzoekt deze afspraak in de voorliggende kadernota op te nemen.

Antwoord

De gemeenten willen graag in de vorm van een convenant met betrokken partners (werkgevers, uitzendorganisaties en huisvesters) afspraken maken over de huisvesting van arbeidsmigranten in deze regio. De betrokken partners - waaronder LTO Noord - zullen binnenkort worden uitgenodigd voor een bijeenkomst waarin de gemeenten met de betrokken partners aan de hand van een ontwerpconvenant nagaan welke afspraken er tussen gemeenten, werkgevers, uitzendorganisaties en huisvesters gemaakt kunnen worden. Het ligt in de rede dat de in- en uitschrijving van arbeidsmigranten in de GBA onderdeel zal uitmaken van het convenant. In ieder geval valt de in- en uitschrijving in de GBA buiten het bestek van de kadernota.

Aanpassen kadernota

Deze inspraakreactie vormt geen aanleiding om de kadernota aan te passen.

7. Inspraakreactie: inschrijving arbeidsmigranten in GBA als voorwaarde

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten in woningen is het inschrijven in de GBA als een verplichting opgenomen. Er zijn echter ook situaties denkbaar dat de woningen slechts kortdurend (periodiek) worden gebruikt voor de huisvesting van arbeidsmigranten. In die situaties (korter dan 4 maanden in Nederland) geldt dat inschrijving geen verplichting is. LTO Noord verzoekt om de inschrijving in de GBA voor alle huisvestingsopties correct aan te geven.

Antwoord

De huisvesting van meerdere arbeidsmigranten (die niet samen een gemeenschappelijk huishouden vormen) in woongebieden is vooral bedoeld voor arbeidsmigranten die langer dan 4 maanden op de locatie in kwestie willen verblijven. Om deze reden is de GBA-inschrijving als uitgangspunt genoemd. Dit uitgangspunt, maar ook de andere in paragraaf 5.1 genoemde uitgangspunten, dienen om het woon- en leefklimaat voor zowel de arbeidsmigranten als de omwonenden zoveel mogelijk te bevorderen. Het is aan de gemeenten om bij de vertaling van deze uitgangspunten naar het gemeentelijk beleid na te gaan in hoeverre aan deze uitgangspunten kan worden vastgehouden. Zo zal de gemeente bij het opstellen van bestemmingsplanregels aannemelijk moeten kunnen maken dat deze uitgangspunten een goede ruimtelijke ordening dienen en dus ruimtelijk relevant zijn.

Aanpassen kadernota

De inspraakreactie vormt geen aanleiding voor aanpassing van de kadernota.